

EL TEMPS

Del tabac com a droga

La declaració del president dels EUA, Bill Clinton, que va afirmar que el tabac era una droga i que com a tal calia que la tractara la legislació nord-americana, va sobtar més d'un analista polític. Polític; perquè els especialistes en matèria de drogadoccions, des dels metges fins als psicòlegs, ja sabien de fa molt de temps que el tabac provoca una de les addiccions més fortes i que el consum de tabac és causa directa de bona part de les morts al món. Políticament, però, sí que resulta una mica sorprenent que un president dels EUA arribi a dir les coses tan clares en un tema tradicionalment tabú en aquell país. Tabú per dues raons bàsiques: per un costat perquè els EUA són el primer país productor de tabac del món, i per una altra perquè la multinacional Philip Morris, la més important del sector, és una de les primeres sufragadores de les campanyes dels candidats a la presidència nord-americana (no importa per quin dels dos partits, republicà o demòcrata, es presenten).

Les declaracions de Clinton, no obstant això, fan veure que les coses han canviat. El moviment cívic nord-americà que va començar anys enrere una aferrissada lluita primer contra les molèsties del tabac, el fum en restaurants i llocs públics, i després contra les conseqüències últimes de l'addicció, ha guanyat el combat a les multinacionals. A hores d'ara, a Clinton li resulta més rendible políticament dir la veritat: el tabac és una droga, que no callar en benefici de les grans empreses.

Arribats en aquest punt, quin serà el comportament del president Clinton si torna a guanyar les eleccions? En bona lògica hauria d'actuar als EUA tal com vol que actuen els governs de Colòmbia, Perú i altres productors de drogues menys esteses i per tant menys nocives, en termes absoluts, que el tabac. Hauria de prohibir que les empreses nord-americanes elaboraren i exportaren el producte i hauria d'obligar els agricultors

de Virginia a canviar el conreu de la planta de la nicotina pel de productes no nocius per a la salut, tal com els agricultors dels Andes han de canviar les plantes de coca per creïlles. Ho farà? Seria molt ingenu pensar que sí. Si abans els líders nord-americans trobaven la manera d'evitar la condemna de tabac, poc els costarà trobar la manera de trobar una fórmula que el condemne dins dels EUA però no fora. La moral contra la droga es torna molt voluble quan ensopega amb els comptes bancaris.

I nosaltres? Les campanyes contra el tabac són moltes, patrocinades de manera més o menys regular per les institucions, però Tabacalera, una empresa estatal, continua produint i distribuint sense cap intenció de disminuir el negoci. I l'alcohol?

Tenim la mateixa: campanyes d'advertència a la televisió, a la ràdio, i al mateix temps promoció de marques suposadament autòctones i de falses begudes sense alcohol. De nou hem topat amb el negoci, el nostre, no el dels càrtels colombians ni el de les màfies de productors de haixix del Rif, i de nou apareix la doble moral.

Tabac i alcohol representen una de les causes de mort i malaltia més importants al nostre país, les conseqüències del seu

consum, sanitàries, econòmiques i socials, són gravíssimes i, en la majoria de les ocasions, irreparables, però les polítiques oficials contra la droga continuen centrant-se en altres productes potser més agressius però en números reals molt menys danyosos. Per a quan una política decidida que tinga en compte la llibertat personal de consumir el que es vulga i que informe del perill real de totes, totes, les addiccions? Per a molts ja arriba massa tard. ■

***“Tenim la mateixa:
campanyes d'advertència
a la televisió, a la ràdio,
i al mateix temps
promoció de marques
suposadament
autòctones i de falses
begudes sense alcohol.
Hem topat amb el
negoci i la doble moral.”***